

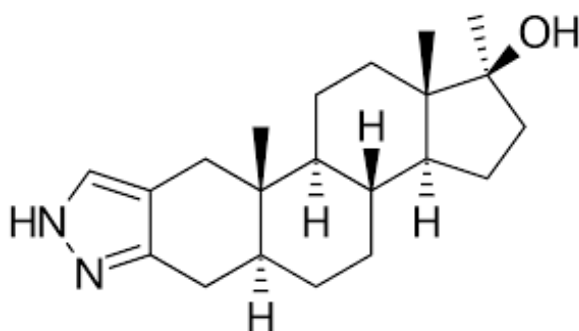
STANOZOL A ŠPORT

ČO JE STANOZOL ?

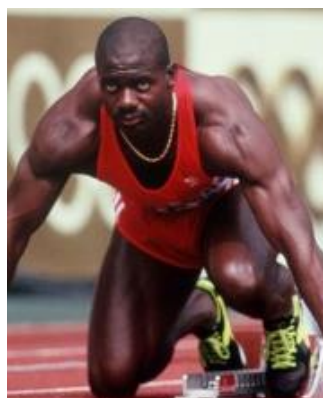
Stanozol je syntetický **anabolicko-androgénny steroid (AAS) odvodený od dihydrotestosterónu (DHT)**. Jeho podávanie je v športe trvalo zakázané (počas aj mimo súťaže).

FORMY PODANIA A TERAPEUTICKÉ POUŽITIE

Na rozdiel od väčšiny injekčných AAS stanozolové prípravky nie sú esterifikované, ale podávajú sa **bud' intramuskulárne vo forme vodnej suspenzie alebo perorálne vo forme tablet**. Po perorálnom podaní má stanozol v dôsledku alkylácie na C17a znížený first-pass efekt pri prvotnom prechode pečeňou, čo zabezpečí jeho vysokú biologickú dostupnosť. Niektoré z jeho terapeutických použití zahŕňajú **liečbu aplastickej anémie, hereditárneho angioedému a vaskulárnych porúch**.

Štruktúrny vzorec stanozolu

Kanadský šprintér Ben Johnson

FARMAKOKINETIKA A DETEKCIA

Metabolizmus stanozolu prebieha v pečeni, kde vznikajú jeho glukuronidové a sulfátové konjugáty. Tieto, a ďalšie metabolity stanozolu sú **detegovateľné v moči po dobu až 10 dní od jednorazovej perorálnej dávky (cca 5-10 mg)**. Metódy detekcie vo vzorkách moču zvyčajne zahŕňajú plynovú alebo kvapalinovú chromatografiu v spojení s hmotnostnou spektrometriou (GC-MS, LC-MS). Eliminačný polčas stanozolu je pri orálnom podaní 9 hodín, a pri podaní intramuskulárnej injekcie 24 hodín. Trvanie účinku pri intramuskulárnom podaní je v porovnaní s perorálnym podaním dlhšie (cca týždeň a viac).

NEŽIADUCE ÚČINKY

Medzi nežiaduce účinky stanozololu patria klasické nežiaduce účinky spojené s užívaním AAS. Ide napr. o **akné, menštruačné nepravidelnosti, atrofia prsníkov u žien, impotencia, atrofia semenníkov, či hypertrofia prostaty u mužov**. U oboch pohlaví sa môžu vyskytnúť aj riziká infarktu, mozgovej mŕtvice, poškodenie pečene a psychiatrické poruchy.

DOPING A ŠTATISTIKA

Stanozol bol **prvýkrát zakázaný Medzinárodným olympijským výborom (MOV) a Medzinárodnou amatérskou atletickou federáciou (IAAF) v roku 1974**. Aj v súčasnosti existuje veľa športovcov, ktorí sa uchýlia k užívaniu stanozololu (najmä športovci z post-sovietskych krajín), a to aj napriek tomu, že od mediálne najznámejšieho prípadu dopingu stanozolom (OH 1988) uplynulo už vyše 30 rokov.

Kanadskému šprintérovi **Benovi Johnsonovi** bola na OH v roku 1988 po pozitívnom teste na stanozolol odobratá zlata medaila zo šprintu na 100 metrov.

Stanozolol bol, a ešte stále je široko využívaný najmä športovcami z post-sovietskych krajín. Podľa štatistiky WADA **za rok 2016 bol stanozol detegovaný v 294 prípadoch dopingu**.